

โลกันตนรก

อันว่าโลกันตนรกรนั้นมีดังนี้ ผุ่งจักรวาททั้งหลายนี้แล ๓ อัน อยู่ใกล้กันตั้ง
เกียน ๓ อันแลวางไว้ข้างกันตั้งบาตร ๓ ลูกอันข้วไว้ใกล้กันนั้นหว่างจักรวาท ๓
อันแล มีนรกชื่อว่าโลกันตนรกแลอันแลอัน ในโลกันตนรกรนั้นกว้างได้ ๘๐๐๐ โยชน์
ด้วยหลายนักหนาและจะนับบมิได้^(๑) มีคูสิกวงรีหาพื้นน้ำบมิได้^(๒) หาฝาเบื่องบนมิได้
เบื่องใต้ใส่ น้ำอันชู^(๓) แผ่นดินนี้หากเป็นพื้น ขึ้นชื่อโลกันตนรกรนั้นแล เบื่องบนนั้น
เป็นปล่องขึ้นไปถึงพรหมโลก อันว่าจะมีวิมานเทพยดาอยู่ตรงบนโลกันตนรกรขึ้นไปนั้น
หาบมิได้โสด แลในโลกันตนรกรนั้นมีตนักหนา ผุ่งสัตว์ซึ่งได้ไปเกิดในโลกันตนรกร
นั้นดังหลับตาอยู่เมื่อเดือนดับนั้นแล เมื่อดาวเดือนแลตะวันอันเป็นไฟส่องให้คนทั้ง
สี่แผ่นดินนี้เห็นหนทุกแห่งดั่งนั้น ก็บมิอาจจะส่องให้เห็นในโลกันตนรกรนั้นได้ เพราะว่า
เดือนแลตะวันอันเป็นไฟแลส่องให้คนทั้งหลาย ๔ แผ่นดินนี้ไปส่องสว่างกลางหา
แต่เพียงปลายเขายุกันธรใส่ แลส่องสว่างไปแต่ในกำแพงจักรวาท แลโลกันตนรกรนั้น
อยู่นอกกำแพงจักรวาทใส่ อยู่หว่างเขาจักรวาทภายนอกเรานี้ จึงบมิได้เห็นหนใส่
เมื่อดังนั้นแล เพราะว่าเดือนและตะวันบมิได้ส่องเข้าได้ เพราะว่าปลายเขากำแพงนั้น
สูงกว่าปลายเขายุกันธร อันเพียงเดือนแลตะวันส่องไปนั้นแล ถ้าแล้วต่อเมื่อใด
พระโพธิสัตว์ผู้จะลงมาตรัสแก่สัพพัญญุตญาณ และเมื่อท่านเสด็จลงเอาปฏิสนธิ
ในครรภ์พระมารดานั้นก็ดี และเมื่อท่านสมภพจาก^(๔) มาตุคัพโภทรกัถิ และเมื่อ
พระพุทธิเจ้าตรัสแก่สัพพัญญุตญาณนั้นก็ดี และเมื่อพระพุทธิเจ้าตรัสเทศนาพระธรรม
จักรนั้นก็ดี แลเมื่อพระพุทธิเจ้าเสด็จเข้าสู่นิพพานนั้นก็ดี ในกาลทั้ง ๕ ครั้งนี้ ใน
โลกันตนรกรนั้นจึงได้เห็นหนแท้นักหนา คนซึ่งอยู่ในนรกรนั้นจึงได้เห็นกันแล สัตว์ใน
โลกันตนรกรก็คิดว่าฉันนี้^(๕) ญเดียวว่าแต่ญมาอยู่ที่นี่คนเดียวดอกหรือ ว่ามิรู้คนทั้งหลาย
ก็ย่อมมาอยู่ในนรกรที่ร้ายนี้ ด้วยญมากจุญเดียวแลหรือ อันว่าเขาแลเห็นกันดั่งนั้นก็ดี
บมิได้เห็นอยู่นานแล เห็นเร็วประมาณติดนิ้วมือเดียวใส่ เห็นปานดังสายฟ้าแมลบคาบ
เดียวใส่ เมื่อเร็วดังนั้นเขาทั้งหลายนั้นว่า “อันใด ๆ” ครั้นเขาว่าแต่เท่านั้นแล้วใส่ก็
กลับมิดไป^(๖) ดังเก่าเล่าแล ฉิเมื่อพระพุทธิเจ้าตรัสเทศนาพระธรรมจักรนั้นยังค่อย

เรื่องอยู่แวนนานกว่าทุกคาบสน้อยแสนสายจึงวายเรื่อง^(๑)

คนฝูงได้อันกระทำร้ายแก่พ่อแลแม่แลสมณพราหมณาจารย์ผู้มีศีลแลยุยงสงฆ์ให้ผิดกัน ครั้นว่าตายไปเกิดในนรกอันชื่อว่าโลกันตนรานั้นแล ตนเขานั้นใหญ่นักหนา โดยสูงได้ ๖,๐๐๐ วา เล็บตีนแลเล็บมือเขานั้นดั่งผืนค้ำคาว แลใหญ่ยาวนักหนาสมด้วยตัวอันใหญ่ นั้น เล็บนั้นเสี้ยมนักหนาผิแลเกาะแห่งใดก็ติดอยู่แห่งนั้น^(๒) เขาเอาเล็บเขานั้นเกาะกำแพงจักรวาลหมั้นหน่วงอยู่แล^(๓) เขาห้อยตนอยู่ดั่งค้ำคาวนั้นแล เมื่อเขาอยากอาหารนักหนาได้ เขาปีนไปมาเพื่อจะหากิน ครั้นได้ต้องมือกันเข้าได้ ใจเขานึกว่าเข้ากิน^(๔) ก็จับกุมกันกิน คนผู้หนึ่งนั้น ก็ใส่ใจว่าของกิน จึงคนทั้งสองนั้นก็จับกุมกันกิน ต่างคนต่างตะครุบกันกิน ก็รัดเอาด้วยกันทั้งสองมือ ก็ตกลงทั้งสองคนในน้ำอันชุกแผ่นดินนี้ เมื่อเขาตกลงในน้ำนั้น ดุจลูกไม้อันใหญ่แลหล่นลงในน้ำนั้นแล ได้น้ำนั้นโสด แต่แรกตั้งแผ่นดิน แดดบ่ห่อนจะ^(๕) ไปต้องน้ำนั้นได้สักคาบหนึ่งเลย แลน้ำนั้นเย็นนักหนา ครั้นว่าเขาตกลงมาในน้ำนั้น บัดเดียวใจได้ ตนเขาก็เปื้อยแหลกออกไปสิ้น ดังก่อนอาจมซึ่งตกลงในน้ำนั้นก็ตายบัดใจ แล้วจึงกลายเป็นตนเขาขึ้นเล่าโสด^(๖) เขาจึงปีนขึ้นไปเกาะกำแพงจักรวาลภายนอกนั้นอยู่ดังก่อนเล่าแล^(๗) แต่เขาตายเขาเป็นอยู่ตั้งนั้นหลายคาบหลายครานักหนาแล แต่^(๘) เขาทนทุกขเวทนาอยู่ที่นั้นช้าหึ่งนานนัก ชั่ว^(๙) พุทธันดรกาลปีหนึ่งแล.